

Alle kommuner i Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Hege Rasmussen, 75 53 15 56

Om regelverket for brøytesnø – et informasjons- og forventningsbrev

---

Fylkesmannen har fått spørsmål både fra kommuner og publikum om håndtering av brøytesnø. Vi vil derfor gi en kort oversikt over regelverket, myndighetsforholdene og forventninger til kommunen og «snøeier».

Vi ønsker tilbakemelding på om det er spesielle områder eller større snødeponier i kommunen som kan være problematisk med tanke på forurensende avrenning. Vi ber om at dette meldes til Fylkesmannen innen 31. mars 2019.

Forurensninger i snø

Snøen som faller er i utgangspunktet ren, og i mange tilfeller vil ikke lagring eller dumping av brøytesnø utgjøre noe forurensningsproblem. Snø som faller på trafikkerte områder, næringsområder, byområder og andre områder med menneskelig aktivitet vil fort kunne ta opp i seg ulike forurensninger.

De faktorene som er kartlagt til å ha størst betydning er grusing og strøing, typen veidekke og typen kjøretøy, om det er stor andel piggdekk eller ikke, kjøring eller akselerasjon. For næringsområder avhenger det selvfølgelig av hvilken næringsvirksomhet som foregår og hvordan bruken av uteområdene er tilrettelagt. Også værforholdene har stor betydning.

Vi finner en rekke tungmetaller og andre miljøgifter i brøytesnø fra veier og andre trafikkerte arealer, i tillegg til salt og sandpartikler. De tungmetallene vi finner i størst mengde er sink, kobber og bly. Det er også vanlig å finne jern, kadmium, nikkel og mangan, men i betydelig mindre mengde. Det finnes også betydelige mengder PAH (polysykliske aromatiske hydrokarboner) og petroleumsprodukter.

Det er en sammenheng mellom mengden partikler og hvor store mengde vi finner av disse tungmetallene. Når snøen har ligget ei stund vil man få en oppkonsentrasjon av disse miljøgiftene. Konsentrasjonene av disse stoffene i smeltevannet er langt høyere enn grenseverdiene som er satt for utslipp til vann i vannforskriften.

Veitrafikk er også kartlagt til å være den største kilden til utslipp av mikroplast¹. Denne platen stammer både fra dekkslitasje og fra slitasje på vegmerking. I tillegg er brøytesnø, spesielt fra byområder, ofte forurenset av søppel. Her utgjør godteri- og hurtigmatemballasje den største mengden.

Plastpartiklene og søpla finner veien til sjø og ferskvann gjennom overvannsavrenning. Vinterstid havner også mye av denne platen i brøytesnøen og spres til sjø og vassdrag gjennom snødumping. Selv om forurensninga fra trafikken i seg selv ikke er så stor at det gir grunn til å iverksette spesielle tiltak, kan mengden mikroplast og søppel i brøytesnøen gjøre at den må håndteres på en sånn måte at det ikke bidrar til spredning av dette i miljøet.

Risikovurdering

Vi forventer at kommunene, og andre aktører som driver med omfattende brøyting og snøhåndtering, har et bevisst forhold til den potensielle forurensnings- og/eller forsøplingsfaren som brøytesnøen utgjør.

Det betyr i praksis at det må gjennomføres risikovurderinger som peker ut områder eller etablerte snødeponier som kan utgjøre et forurensningsproblem. Om nødvendig må det tas prøver av snø fra disse områdene for å kunne fastslå hvordan snøen skal håndteres videre.

Vurdering etter forurensningsloven

Dersom risikovurderinga viser at snødeponiet eller dumpinga av snø kan føre til skade eller ulempe for miljøet kreves det tillatelse fra Fylkesmannen etter forurensningslovens § 11. Dette gjelder både for midlertidige og for permanente snødeponier på land og dersom snøen dumpes i sjøen eller i et vassdrag.

Med bakgrunn i vannforskriften gjennomføres det nå tiltak i flere vassdrag for å oppnå god økologisk status. Et viktig tiltak i denne sammenhengen kan være å finne gode løsninger for håndtering av overskuddsnø. Miljødirektoratets veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota» kan brukes til å vurdere forurensningsgraden i snøen og smeltevannet.

Snø som blir brøytet i deponier på den eiendommen der den faller vil ikke være omfattet av søknadsplikten etter forurensningsloven, da dette er et krav som inntreer først når forurensninga blir fraktet til et nytt område. Fylkesmannen kan likevel, om vi finner det nødvendig, stille krav til håndtering og eventuelt rensing av forurenset overvann/smeltevann fra disse eiendommene.

Kommunene er forsøplingsmyndighet, jf forurensningsloven § 37. De skal føre tilsyn med den generelle forsøplingssituasjonen i kommunen, og de kan gi pålegg om opprydding. På steder der dumping eller deponering av snø i hovedsak er et problem på grunn av avfall i snøen kan kommunen bruke denne myndigheten til å gi pålegg om tiltak for å stanse dette og rydde opp i det avfallet som har havnet på avveie.

Vurdering etter plan- og bygningsloven

Både permanente og midlertidige snødeponier må vurderes etter plan- og bygningsloven (pbl). Når et snødeponi opprettes bør det vurderes om området skal reguleres og om snødeponiet skal behandles som søknadspliktig tiltak etter pbl § 20-1. Det er gjort unntak i pbl § 20-5 for søknadsplikt

---

¹ Sources of microplastic-pollution to the marine environment, Mepex Consult på oppdrag fra Miljødirektoratet, 2014

for midlertidige tiltak som skal ligge kortere enn to måneder. Pbl § 30-5 har bestemmelser om plassering av midlertidige tiltak.

Plan for snøhåndtering

Vi ønsker at alle kommunene i Nordland skal ha en god plan for snøhåndteringen sin, og opprette godkjente deponier som er regulert til formålet. Viser det seg at kommunen må søke om tillatelse etter forurensningsloven, må det søkes i god tid før neste vintersesong.

Kommunen må vurdere fordeler og ulemper ved ulike snøhåndteringsløsninger. I dette ligger faktorer som hvor snøen kommer fra, hvor er snøen planlagt deponert eller dumpet, hvor mye snø kan deponeres på området, omfanget av sand/grus og søppel som følger med snøen, følsomheten til vannforekomsten som avrenninga/dumpinga går til, utvasking av underliggende masser og transportavstander (CO₂-bidraget). Støy og trafikkulempes må også vurderes, i tillegg til om det er andre brukerinteresser i nærområdet som snødeponiet kan komme i konflikt med.

Planen bør også skille på forurenset og renere snø. Snø som kommer fra mindre trafikkerte områder eller snø som nylig har falt vil sannsynligvis ikke utgjøre noen forurensningsfare.

Plassering av snødeponier

Hensikten med å etablere et snødeponi fremfor å dumpe snøen i sjøen eller et vassdrag, ut over det å lagre den et sted der den ikke er i veien for andre aktiviteter, er å kunne ta rede på forurensningene i snøen.

Snø fra trafikkarealer der veiene saltes må plasseres slik at snødeponiet har avrenning til sjø. Det kan ikke plasseres slik at det har avrenning til ferskvannsforekomster. Det er gjort undersøkelser som viser at bunnvannet i innsjøer som tar imot avrenning fra veier som saltes, eller fra snødeponier fra slike veier, kan være betydelig påvirket av salt. Dette kan gi alvorlige konsekvenser for bunnfaunaen i disse vannforekomstene.

Ut over dette bør man vurdere om det er nødvendig å etablere anlegg for å rense ut tungmetallene og miljøgiftene – dette kan være sandfangskummer eller mer avanserte renseløsninger. Det må også være mulig å samle opp søppel etter at snødeponiet er smeltet. Selvfølgelig må deponiområdet være tilrettelagt slik at søpla ikke forsvinner med smeltevannet.

For ordens skyld nevner vi også at avrenninga i seg selv – mengden smeltevann – ikke må utgjøre en betydelig ulempe for nærområdet.

Levering av forurensede masser fra snødeponier

Grus, sand, slam og annet avfall som ligger igjen etter snøsmeltinga må leveres til godkjent avfallsmottak. Slam etter snøsmelting på snødeponier anses som næringsavfall da det kan være betydelig forurenset. Det er et krav i forurensningsloven § 32 at dette skal leveres til deponi eller behandlingsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven.

Nettsida vår

Vi viser også til sak om dette på nettsida vår: <https://www.fylkesmannen.no/nb/Nordland/Miljo-og-klima/Forurensning/Dumping-og-deponering-av-sno---hva-er-lov/>

Her vil vi forsøke å legge ut mer relevant informasjon om ny kunnskap eller føringer/retningslinjer fra myndighetene etter hvert, så abonner gjerne på nyhetsbrev fra oss.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Hege Rasmussen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens vegvesen Region Nord Postboks 1403 8002 Bodø